

WIE TIELEMANS ZEGT, ZEGT EINDHOVEN

Oké, een meer Eindhovenens bedrijf dan Philips bestaat waarschijnlijk niet, maar vlak Adviesbureau Tielemans Bouwconstructies ook niet uit. Sinds de oprichting bijna 65 jaar geleden, is de onderneming de Lichtstad trouw gebleven. Tielemans tekende bovendien voor de constructie van tientallen gebouwen die het gezicht van Eindhoven bepalen, zoals het Kennedy Business Center, de Vestedatoren en de Heuvel Galerie. Last but not least heeft het adviesbureau volgens mede-eigenaar Luuk Janssen al decennialang een grote aantrekkingskracht op stagiairs en afgestudeerden van Technische Universiteit Eindhoven (TU/e).

Janssen kan erover meepraten, want zelf trad hij in 2003 ook direct na zijn studie aan de TU/e in dienst bij Tielemans. ‘Op creatief en esthetisch gebied had ik het gevoel dat het adviesbureau goed aansloot bij wat ik zelf graag wilde bereiken als constructeur,’ kan hij zich herinneren. ‘Mijn gevoel bedroeg me niet: ik heb geen seconde spijt gehad van mijn keuze.’

Tekst:
Cees de Geus
Beeld:
Marcel Krüger

Opmerkelijk genoeg ontdekte Janssen pas later hoe groot het stempel is dat Tielemans op Eindhoven heeft gedrukt: het adviesbureau construeerde onder andere het Kennedy Business Center, de Vestedatoren, het Beursgebouw, de Parkeergarage Stadhuisplein en de Heuvel Galerie. ‘Ik hoorde de naam ‘Tielemans’ voor het eerst tijdens colleges over gebouwen met een interessante constructie die niet in Eindhoven staan: het GasUnie-hoofdkantoor in Groningen en Westpoint in Tilburg’, vertelt hij.

Lachend: ‘Jaren later ontdekte ik dat Tielemans ook de constructie heeft ontworpen van het spectaculaire entreegebouw van De Efteling in Kaatsheuvel, de plaats waar ik ben opgegroeid.’

Intensieve en prettige samenwerking

Adviesbureau Tielemans Bouwconstructies werd in 1959 opgericht door Frans Tielemans. Het bureau had al snel een naam hoog te houden in Eindhoven, dankzij bouwkundige constructies die kwaliteit koppelden aan vakmanschap, ervaring, inventiviteit en creativiteit. Samen met twee compagnons nam Tielemans’ zoon Maarten het constructief adviesbureau in de jaren negentig over. Het bleef een echt familiebedrijf tot eind 2018. ‘Nadat mijn compagnon Marcel Meulendijks en ik in 2012 al partner waren geworden, hebben we Maarten Tielemans in dat jaar uitgekocht,’ legt Janssen uit. ‘Hij is overigens niet uit beeld verdwenen. Zowel binnen als buiten het bedrijf werken we nog steeds intensief en prettig met hem samen.’

Anno 2023 is Tielemans volgens Janssen een kerngezond constructief adviesbureau met ongeveer 35 medewerkers, die zonder uitzondering in of vlakbij Eindhoven wonen. Als echte ‘Lampegatters’ voegen ze jaarlijks ongeveer 300 nieuwe projecten toevoegen aan het toch al zo imposante track-record van Tielemans. ‘Net als Marcel en ik hebben vrijwel alle constructeurs een opleiding aan de TU/e gevolgd. Ook op andere fronten is sprake van een hechte band: we verzorgen regelmatig gastcolleges op de universiteit en de studievereniging doet nooit tevergeefs een beroep op ons, als er een mooi event moet worden gesponsord.’

Nieuwe ontwikkelingen

Mede dankzij de nabijheid van de TU/e en de constante instroom van nieuwe talenten, staat Tielemans bekend als een bureau dat open staat voor nieuwe ontwikkelingen en technieken op constructief gebied. Janssen: ‘Duurzaamheid en circulariteit drukken een steeds grotere stempel op ons werk. Ten koste van een materiaal als beton, wordt een biobased en hernieuwbaar materiaal als hout steeds vaker toegepast in constructies en gebouwen. Parametrisch ontwerpen stelt ons in staat om materialen steeds efficiënter en duurzamer toe te passen.’

Inherent aan de circulaire bouweconomie die in 2050 een feit moet zijn, is dat de materialen van gesloopte gebouwen waar mogelijk worden hergebruikt. ‘Maar niet slopen is nog circularider,’ verzekert Janssen. ‘Het Veemgebouw op Strijp-S in Eindhoven is een goed voorbeeld van een monumentaal gebouw dat van een tweede leven kan worden voorzien door het op te toppen met twee woonlagen. Dat levert de eigenaar genoeg meerwaarde op om de transformatie van het hele gebouw rendabel te maken. Technisch en constructief moet zo’n optopping natuurlijk wel kunnen. Net als bij Anton & Gerard, eveneens op Strijp-S, en heel veel andere monumentale gebouwen, hebben we de constructie van het hele gebouw opnieuw berekend. Op grond van die berekeningen bleken lokale, slimme versterkingen van de constructie voldoende om de optopping mogelijk te maken.’

‘STEEDS MEER OPDRACHTGEVERS BETREKKEN ONS AL IN DE INITIATIEFFASE BIJ EEN PROJECT, IN DE WETENSCHAP DAT WE DAN OOK AL VEEL MEERWAARDE KUNNEN GENEREREN’

U bent halverwege

Grote referentiedatabase

Naast specialisten op het gebied van onder andere houtconstructies en constructieve brandveiligheid, heeft Tielemans volgens Janssen inmiddels ook data-analisten in dienst. ‘Onze grote referentiedatabase, waaraan sinds 2010 alleen in Eindhoven al ruim 1.000 projecten zijn toegevoegd, bevat een schat aan bruikbare data. In combinatie met nieuwe constructietechnieken als rapid-prototyping, zijn we daardoor steeds beter in staat om onder andere de kostprijs, de bouwtijd en de CO2-footprint van een gebouw vroegtijdig en heel nauwkeurig te voorspellen. Steeds meer opdrachtgevers hebben dat in de gaten en betrekken ons al in de initiatieffase bij een project, in de wetenschap dat we dan ook al veel meerwaarde kunnen genereren.’

Sterke integrale visie

Janssen wijst in dat verband ook op de mogelijkheden die varianten-onderzoek naar de hoofdopzet in de constructie biedt. ‘Door een aantal varianten naast elkaar te zetten, kunnen we integraal en samen met alle ontwerppartners tot de beste keuze komen op het gebied van architectuur, de bouwkundige constructie, installatietechniek, bouwfysica, brandveiligheid, de financiële kaders en het bouwproces. Op die manier, op basis van een sterke integrale visie, zijn de vijf woontorens binnen de gebiedsontwikkeling De Caai tot stand gekomen. De eerste twee, Flow & Fresh, worden momenteel gebouwd. Wij waren er vanaf de start bij betrokken, in nauwe samenwerking met onder andere de ontwikkelaar en de architect, en dat heeft geresulteerd in veel variatie in het aantal woningen per verdieping, een alzijdig gevelbeeld en een heel goede gevel-vloer ratio.’

‘WE ZIJN PAS ÉCHT TEVREDEN ALS HET GEBOUW NIET ALLEEN OVER DE BEOOGDE INTEGRALE KWALITEIT BESCHIKT MAAR OOK BINNEN HET BUDGET EN OP TIJD IS OPGELEVERD’

Hoogste woontorens van Eindhoven

Omdat De Caai op een steenworp afstand van het Tielemans-kantoor wordt gerealiseerd, kan Janssen de bouw op de voet volgen. ‘Net als bij veel andere gebouwen in Eindhoven, kan ik een gevoel van trots dan niet onderdrukken. Of trots...’ Hij denkt even na. ‘Dat we een onafhankelijk bureau zijn met twee eigenaren die zelf ook constructeur zijn, zie je terug in onze betrokkenheid en de verantwoordelijkheid die we voelen voor projecten die aan ons worden gegund. We gaan heel ver om voor opdrachtgevers tot een optimaal duurzaam ontwerp te komen en zijn pas écht tevreden als het gebouw niet alleen over de beoogde integrale kwaliteit beschikt maar ook binnen het budget en op tijd is opgeleverd.’

In Strijp-S tekende Tielemans ook voor de constructie van Lighthouse, dat met een hoogte van 109 meter en 333 huurappartementen bij de oplevering de hoogste woontoren van Eindhoven zal zijn. ‘Efficiëntie,’ vat Janssen het spraakmakende bouwproject in één woord samen. ‘Ook in dit geval werden wij er al in een vroeg stadium bijgehaald. Dat heeft geresulteerd in heel efficiënte plattegronden en een heel efficiënte constructieopzet, die het mogelijk maakte om in veranderende marktomstandigheden over te schakelen op een andere bouwmethodiek.’

‘PROJECTEN ALS DE CAAI EN LIGHTHOUSE LATEN ZIEN DAT TIELEMANS DE AFGELOPEN DECENNIA IN ALLE OPZICHTEN MET EINDHOVEN IS MEEGEGROEID’

Goede afspiegeling

Boven alles laten projecten als De Caai en Lighthouse volgens Janssen zien dat Tielemans de afgelopen decennia in alle opzichten met Eindhoven is meegegroeid. ‘Toen ik hier eind vorige eeuw kwam studeren, werd de stationsomgeving nog gedomineerd door een groot parkeerterrein met hoge bomen en was Brabants nog de voertaal, zowel op straat als op de universiteit. Sindsdien is Eindhoven een veel internationaler stad geworden, met veel hogere ambities op het gebied van onder andere architectuur, bedrijvigheid en woningbouw. Kijk naar Brainport Eindhoven, kijk naar de High Tech Campus, kijk naar een multifunctioneel gebied als Strijp-S en kijk naar woontorens als Lighthouse. Dat Tielemans een goede afspiegeling vormt van Eindhoven en de TU/e, hoor je terug op onze werkvloer: de voertaal is inmiddels Engels, maar dan wel Engels met een Brabantse tongval.’

Luuk Janssen (44)
Directeur-Constructeur Adviesbureau Tielemans

Vooraf bezig met: Door de oogharen naar constructies kijken
Wil bereiken: In samenwerking Creatieve, Integrale Ontwerpen realiseren
Over 10 jaar: Hoop ik een serieuze hoogbouw van zo'n 300 meter hoog gerealiseerd te hebben
Het kantoormoment van de dag: Aan het eind van de dag even met compagnon Marcel en dan doornemen, vaak komt er dan weer

een relativiserende en unieke anekdote oppoppen
Beste restaurant: De Luyterveld
De lekkerste koffie: Uit onze eigen Tweede Kans Jura
Waar staat de stad voor in vier woorden: Techniek, Kennis, (Dutch) Design, Internationaal
Wat kan de stad leren van een andere stad: Zelfbewuster zijn
Favo public space: Het Limbopad, een klassiek olifantenpaadje
Favoriete winkel: Heerings, de enige race-fietszaak in

Eindhoven
Mooste gebouw: Het meest iconische; het Evoluon
Mooste straat: Parklaan
Persoonlijke City secret: De Dutch Design Week is een must-see
Eerste herinnering aan Eindhoven: De beeldtelefoon in het Evoluon in de jaren '80
Welke mensen maken echt verschil in Eindhoven: Alle makers en (bedenkers, zijnde alle industrie en design in de Brainport-regio
Welke innovatie werkt in Eindhoven: Omdat Philips niet meer in Eindhoven zit, alle spin-offs die uit Philips zijn

voortgekomen; en dat zijn er veel
Welke buurt is echt in opkomst: De Binnenstad
Wat gaat echt goed in de stad: De stad is in mijn ogen nog relatief groen
En wat moet echt beter: Samen sneller ontwikkelen, alle mensen die tegenwoordig in Eindhoven blijven moeten ergens wonen
Wat mag nooit weg of veranderd worden: Het witte dorp
Waar in de stad ben je graag als je even tijd voor jezelf nodig hebt: Op Strijp-S kun je heerlijk mijmeren
Wat is de mooiste route om te hardlopen of te fietsen: De Eindhoven (halve) marathon of op de fiets.
Vanuit Domsdela langs het kanaal, via Theta de stad uit, eventueel over de Strabrechtseide, Grote Heide en Oirschotse Heide terug